

A photograph of three young girls in white karate uniforms (gi) with white belts, performing a synchronized karate move. They are in a room with a blue mat on the floor. The girl in the foreground is looking to the side with a focused expression. The girl in the middle has a blue belt. The boy in the background is also in a white gi. The image is partially obscured by a red banner at the top and a white bar at the bottom.

Uitvoeringsplan

Actief Land van Cuijk

Uitvoeringsplan Sport

2024-2026

November 2024

Inhoud

Inleiding	3
Pijler 1 Inwoners stimuleren tot meer sporten en bewegen.....	4
Pijler 2 Vitale verenigingen.....	6
Pijler 3 Sporten in de openbare ruimte / ongeorganiseerd sporten	8
Pijler 4 Breedtesport en topsport.....	10
Bijlage: Financiële paragraaf	12

Inleiding

Sinds de herindeling van de gemeente Land van Cuijk zijn we bezig geweest om vorm te geven aan het Accommodatiebeleid, Kansrijk Opgroeien, de geharmoniseerde subsidieverordening, Valpreventie en het Sportakkoord II. Al deze stukken hebben een relatie met dit Uitvoeringsplan Sport.

Het plan is een agenda voor drie jaar (2024-2025-2026) waarin alle ambities, plannen en acties rondom sport zijn samengevoegd in vier pijlers. Van strategische niveau (bijvoorbeeld het streven naar vitale inwoners) tot de praktijk (bijvoorbeeld energiekostenproblematiek bij vereniging), alle verschillende niveaus komen aan bod.

De vier pijlers waar we de komende jaren mee aan de slag gaan, zijn:

1. Inwoners stimuleren tot meer sporten en bewegen
2. Vitale verenigingen
3. Sporten in de openbare ruimte / ongeorganiseerd sporten
4. Breedtesport en topsport

Bij het opstellen van bovenstaande pijlers is bewuste prioritering aangebracht waarbij er is geanalyseerd welke zaken als eerste op orde moeten worden gesteld om tot een goede basis te komen, voordat er naar een volgende stap kan worden gekeken. Daarnaast is om het overzicht te houden een onderscheid gemaakt tussen de vier pijlers maar zijn deze inhoudelijk onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De inhoud komt niet alleen vanuit beleid, maar vooral ook vanuit de praktijk. Waar lopen sport verenigingen tegenaan, welke kansen en risico's zijn er, welke taken moeten nog opgepakt worden en wie heeft welke verantwoordelijkheid. We hebben tijdens dit proces een groot deel van de sportverenigingen in de gemeente Land van Cuijk gesproken. Zij hebben input geleverd over de vier pijlers en meegedacht over de toekomst. Daarnaast zijn er individuele gesprekken met verenigingen gevoerd, om de knelpunten in de praktijk goed helder te krijgen en is er een themabijeenkomst georganiseerd met de gemeenteraad in april 2024.

Er is gekozen voor een uitvoeringsprogramma voor de periode 2024-2026 omdat dit samenvalt met de opdracht van onze uitvoeringspartner bureau Negen, die een looptijd heeft tot 31 december 2026. In maart 2026 vindt een evaluatie plaats van het uitvoeringsprogramma om te bepalen welke koers we als gemeente vanaf 2027 opgaan. Als financieel kader worden de budgetten gehanteerd die staan begroot, in de bijlage van dit plan staat een financieel overzicht van de kosten en middelen.

Dit alles komt nu samen in dit Uitvoeringsplan Sport. Hiermee ligt er nu per pijler een actieplan waarmee we de komende jaren gericht samen kunnen werken aan 'Actief Land van Cuijk'!

Indeling

De pijlers worden per hoofdstuk uitgewerkt. Elke pijler wordt kort toegelicht, waarna de actuele **ontwikkelingen**, **ambities** en **uitgangspunten** aan bod komen. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een overzicht van **acties**, zowel bestaande acties als nieuw op te pakken acties voor de komende jaren.

Pijler 1 | Inwoners stimuleren tot meer sporten en bewegen

Sporten en bewegen brengt mensen samen en laat iedereen meedoen. Het draagt bij aan vitale inwoners én heeft een positief effect op de leefbaarheid in alle kernen. Land van Cuijk heeft een uitgebreid netwerk van sport- en beweegaanbieders en wil het voor alle inwoners mogelijk (en laagdrempelig) maken om met plezier te kunnen sporten en bewegen.

Ontwikkelingen

In 2023 is het lokaal Sportakkoord herijkt (Sportakkoord II). Hiermee zijn er opnieuw financiële middelen beschikbaar gekomen om met lokale ambities aan de slag te gaan. Het sportakkoord wordt vormgegeven met het kernteam, hierin hebben vertegenwoordigers vanuit sportverenigingen, onderwijs en fysiotherapeuten zitting.

In de herijking van het Sportakkoord ligt de focus op drie thema's:

1. Fundament op orde: het fundament van de lokale sportsector versterken.
2. Een groter bereik en het betrekken van lokale partners: het bereik van het Sportakkoord vergroten.
3. Meer (zichtbare) betekenis: verbinding tussen de beleidsdomeinen en de maatschappelijke waarde van sport in de etalage zetten.

Met deze herijking wordt er met hernieuwde energie aan de uitvoering van het sportakkoord gewerkt. De speerpunten in dit uitvoeringsplan sluiten aan op de uitgangspunten en ambities uit de herijking. De Sportnota Land van Cuijk is in december 2023 door de gemeenteraad vastgesteld en het Accommodatiebeleid in september 2022. Deze beleidsstukken vormen de basis voor dit uitvoeringsplan en speerpunt. Onderstaande ambities zijn dan ook samengesteld vanuit de bestaande ambities.

Ambities

- De gemeente draagt zorg voor kwalitatief goed bereikbare voorzieningen en een prettige en inspirerende sport- en beweegomgeving. Dit draagt bij aan een hoge kwaliteit van leven in de gemeente Land van Cuijk
- De gemeente zet sporten en bewegen actief in ten behoeve van preventie en ontmoeting.
- De gemeente heeft hier een faciliterende rol in en werkt samen met betrokken partijen (zoals sportverenigingen, zorgaanbieders e.d.) in de gemeente Land van Cuijk.
- We hebben extra aandacht voor Uniek Sporten (voor doelgroepen met een mentale of fysieke beperking) zodat iedereen mee kan doen.

Uitgangspunten

- Er wordt verbinding gemaakt met de doelen en financiële middelen van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Valpreventie.
- De gemeente werkt met een breed scala aan partners gezamenlijk aan deze ambities.
- De rol/taak en de wijze waarop de diverse buurtsportcoaches in worden gezet sluiten aan op de ambities.
- Er is hernieuwde aandacht voor het uitvoeren van de afspraken uit het Sportakkoord II.
- Er wordt actief ingezet door de buurtsportcoaches op het organiseren van ontmoeting en uitwisseling tussen de sport- en beweegaanbieders, met als doel een verbeterde wisselwerking met de welzijns- en zorgsector. Hiervan kan de lokale sport- en beweegsector van profiteren en de positie/betekenis van sporten en bewegen vergroten.

Acties

Op basis van bestaand beleid, de ontwikkelingen in het sportlandschap, onze ambities en uitgangspunten stellen we voor deze pijler de volgende acties vast voor de periode 2024-2026.

Actie	Toelichting	Beleidsplan	Wie	Wanneer
Sportaanbod boekjes voor alle kinderen op basisonderwijs	Sjors Sportief	Sportnota	- Gemeente - Sportstimulering NL	2024-2026
Sportaanbod voor mensen van 55+	Max Vitaal	Sportnota	- Gemeente - Sportstimulering NL	2025-2026
Mensen met een fysieke of geestelijke faciliteren om te sporten of bewegen	Uniek Sporten	Sportnota	- Gemeente - VSG Noordoost-Brabant	2024-2026
Subsidiemogelijkheden bieden voor samenwerking tussen sportvereniging en andere partners met een max van € 2500.	Herijking sportakkoord	Sportnota	- Gemeente - Kernteam Sportakkoord	2024
Aandacht voor oudere mensen en preventieve aanpak	Valpreventieplan	GALA	- Gemeente - Bureau Negen / GGD	2024-2026
Jongeren uit groep 7-8 van het basisonderwijs uit Cuijk en Boxmeer Noord d.m.v. bewegen ontwikkelen in hun gedrag	NEC United	Kansrijk Opgroeien	- Gemeente - Sociom - Bureau Negen	2024-2026

Pijler 2 | Vitale verenigingen

Land van Cuijk heeft al een rijk en breed sport-/beweegaanbod voor al haar inwoners, ook voor specifieke (doel-) groepen. Dit wordt mede gerealiseerd door de bestaande sportinfrastructuur en de bestaande samenwerking tussen verenigingen. Verenigingen vormen nog steeds de belangrijkste partij waar mensen sporten en bewegen en er zijn bovendien veel vrijwilligers actief bij de clubs. Dat betekent, zoals in het eerste hoofdstuk ook uiteengezet, dat de sportverenigingen een belangrijke plek zijn waar fysiek, mentaal en sociaal welzijn samenkomt en waar een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan maatschappelijke waarden zoals sociale cohesie, leefbaarheid en (inwoners) participatie die we als gemeente nastreven.

Hoewel verenigingen nog steeds de belangrijkste plek zijn waar mensen een sport beoefenen, zien we wel dat er een (landelijke) trend gaande is waarbij de manier waarop mensen sporten en bewegen steeds diverser wordt. Het is minder vanzelfsprekend dat je voor het uitoefenen van sport lid bent van een vereniging, de samenleving is individualistischer waardoor mensen vaker kiezen voor een individuele sport, veel mensen hebben behoefte aan flexibiliteit en het zelf kunnen bepalen waar en wanneer ze sporten en we zien een afnemend aantal inwoners dat bereid is om langdurige vrijwilligerstaken (zoals bestuursfuncties) op zich te nemen.

Ontwikkelingen

De sportverenigingen in de gemeente Land van Cuijk hebben allemaal hun eigen dynamiek en uitdagingen. De meeste zorgen binnen de verenigingen gaan over een terugloop van vrijwilligers, hoge energiekosten en de werving van nieuwe jonge leden. Dit heeft allemaal invloed op de vitaliteit van de sportverenigingen.

Daarom is het van belang dat we als gemeente en sportverenigingen samen optrekken en kennis te delen. De uitvoering van de sportnota en het accommodatiebeleid kan hier een impuls aan geven. We zien ook een belang van duidelijke communicatie richting de verenigingen, dit wordt erg gewaardeerd.

Ambities

- Het breedtesport aanbod in Land van Cuijk is voor inwoners en partners zichtbaar, vindbaar en bereikbaar.
- Aansluiting en uitvoering bij het subsidie- en accommodatiebeleid.
- Organiseren periodiek sportcafés om de verenigen te betrekken bij het beleid.

Uitgangspunten

- We spelen een faciliterende rol en ondersteunende rol bij het promoten van de sport in de gemeente Land van Cuijk.
- Faciliteren en ondersteuning bij samenvoeging van verenigingen.
- Verenigingsondersteuner staat namens de gemeente ter beschikking van de verenigingen.

Acties

Op basis van bestaand beleid, de ontwikkelingen in het sportlandschap, onze ambities en uitgangspunten stellen we voor deze pijler de volgende acties vast voor de periode 2024-2026.

Actie	Toelichting	Beleidsplan	Rol	Wanneer
Sportplatform "Actief Land van Cuijk" online	Sportakkoord	Sportakkoord	• Gemeente • Sportverenigingen • Kernteam Sportakkoord	Q4 2024
Fittestdagen 8x per jaar	Oudere doelgroep faciliteren	Valpreventie	• Gemeente • Bureau Negen • GGD	2024-2025
Structureel 4x per jaar sportcafés organiseren	Sportbeleid en kennisdeling vanuit de gemeente	Sportnota	• Gemeente • Bureau Negen • Sportverenigingen	2024-2026
Inzetten op werving en behoud van vrijwilligers d.m.v. inzetten verenigingsondersteuner	Sterke en vitale vereniging	Sportnota	• Gemeente • Bureau Negen • Sportservice Noord-Brabant	2024-2026
Voorlichting over subsidies en samenwerking tussen vereniging en gemeente	Sterke en vitale vereniging	Sportnota	• Gemeente	2024-2026

Pijler 3 | Sporten in de openbare ruimte / ongeorganiseerd sporten

Mensen willen zelf het tijdstip, de duur en het niveau bepalen van hun sportbeoefening. Mensen willen sporten of bewegen wanneer het hen zelf uitkomt. Vaak is dit binnen een sportvereniging niet mogelijk. We willen tegenwoordig vrijer, spontaner en minder verplichtend sporten en bewegen, waarbij er meer gericht wordt op ontspanning en plezier dan op prestatie en wedstrijden. De kracht, maar tevens ook een valkuil is dat ongeorganiseerd sporten geheel vrijblijvend en ongedwongen beoefend kan worden.

We staan als gemeente positief tegenover ongeorganiseerd sporten, naast het aanbod van de sportverenigingen. Het biedt immers extra mogelijkheden om mensen te stimuleren om te sporten en bewegen en vormt daarmee een belangrijke bijdrage aan de (fysieke) gezondheid en het welzijn van onze inwoners.

Veel van het ongeorganiseerde sporten vindt plaats in de openbare ruimte. Denk hierbij aan hardlopen, wielrennen en urban sports als free runnen en skateboarden, maar ook 'gewoon' fietsen, wandelen en spelen vindt plaats in de openbare ruimte. De coronapandemie heeft daarnaast extra benadrukt hoe belangrijk een beweegvriendelijke openbare ruimte is om inwoners te faciliteren en sporten en bewegen.

Ontwikkelingen

Sinds de herindeling van de gemeente Land van Cuijk in januari 2022 zijn er beleidsmatig veel stappen gezet binnen de gemeente. Sindsdien wordt er veel meer integraal en team overstijgend de verbinding met elkaar gezocht om de ambities vanuit de gemeente te realiseren.

Zo zijn wij als cluster sport en accommodaties structureel in contact met team ruimtelijke ontwikkeling en team recreatie en toerisme. Hierbij kunnen we elkaar versterken op het gebied van speelruimtebeleid en wandelroutes, wat beide een stimulans is voor het sporten en bewegen in de gemeente Land van Cuijk. Met team groen is ieder kwartaal een overleg en met team ruimtelijke ontwikkeling en recreatie en toerisme twee keer per jaar.

Ambities

- Gemeentelijke openbare accommodaties zijn vrij toegankelijk en voor iedere doelgroep beschikbaar.
- Een gerenoveerd sportpark ontwikkelen op De Groenendijkse Kampen met een maatschappelijk functie voor jong en oud.
- Elke inwoner kan op korte afstand (fietsafstand) sporten en bewegen.
- Sport-/speeltoestellen plaatsen op 10 plekken in de grote kernen.
- Een Cruyff Court realiseren binnen de gemeente.

Uitgangspunten

- We spelen een faciliterende rol en ondersteunende rol bij het promoten van de sport in de gemeente Land van Cuijk.
- Verbinding zoeken met team recreatie en toerisme voor duurzame ontwikkelingen.
- Sportclinics ontwikkelen voor inwoners door buursportcoaches.

Acties

Op basis van bestaand beleid, de ontwikkelingen in het sportlandschap, onze ambities en uitgangspunten stellen we voor deze pijler de volgende acties vast voor de periode 2024-2026.

Actie	Toelichting	Beleidsstuk	Wie	Wanneer
Revitalisering sportpark 'Groenendijkse Kampen' in Cuijk	Sportaccommodaties	Accommodatiebeleid	• Gemeente • Sportverenigingen Groenendijkse Kampen • Kragten	2026- 2028
Cruyff Court plaatsen in Wanroij	Openbare ruimte	Speelruimtebeleid	• Gemeente • Team Groen • Johan Cruyff Foundation	2025-2026
Beweegroutes voor fietsers en wandelaars in Sint Anthonis	Toerisme en Recreatie	Sportnota	• Gemeente • Wijk- en dorpsraden • Team Recreatie en toerisme	2024-2025
In samenspraak met inwoners bezien hoe speelruimte ingevuld wordt met sport- speeltoestellen in 10 kernen	Openbare ruimte	Speelruimtebeleid	• Gemeente • Team groen	2025-2026
Omgevingsscans in Boxmeer en Overloon	Openbare ruimte	Sportnota	• Gemeente • Bureau Negen	2025-2026
Pumptrack in 2 kernen	Ongeorganiseerd sporten	Speelruimtebeleid	• Gemeente • Team groen	2025-2026

Pijler 4 | Breedtesport en topsport

In de gemeente Land van Cuijk zetten we vooral in op breedtesport. Hieronder verstaan we de recreatieve en competitieve sportbeoefening van de georganiseerde sport via verenigingen en van de ongeorganiseerde sport, inclusief het preventief bewegen vanuit het perspectief van de zorgsector.

Deze focus op breedtesport houdt vooral verband met onze visie dat we alle inwoners de kans willen bieden om zonder belemmering te sporten en bewegen en bovendien hiervan te genieten. Om deze redenen zetten we actief in op de stimulering van sporten en bewegen, ondersteunen we de verenigingen door onder andere subsidies te verstrekken en een verenigingsondersteuner in te zetten en gaan we actief aan de slag om de openbare ruimte beweegvriendelijker te maken.

Ontwikkelingen

In april 2024 is er op verzoek van de gemeenteraad een themabijeenkomst gehouden met commissieleden. Hieruit is naar voren gekomen dat een ruime meerderheid van de commissieleden geen positie voor de gemeente ziet in het faciliteren van topsport. Deze rol is weggelegd voor landelijke sportbonden (NOC*NSF) etc. en sponsors. Wel moedigen wij sporters aan een zo hoog mogelijk niveau na te streven en motiveren wij deze topsporters in het bereiken van hun ambities. Ook fungeren zij als rolmodel / voorbeeld voor de breedtesporters.

Ambities

- We willen teams en individuele sporters die een uitzonderlijke prestatie hebben geleverd in het zonnetje zetten. Daarvoor gaat de gemeente Land van Cuijk een sportprijs organiseren. Op deze manier willen we waardering geven voor de prestaties van sporters en stimuleren dat mensen sporten en zichzelf uitdagen om uit te blinken in hun sport.
- Het breedtesport aanbod in Land van Cuijk is voor inwoners en partners zichtbaar, vindbaar en bereikbaar.
- Sport inspireert: we stimuleren talentontwikkeling in de breedste zin van het woord.

Uitgangspunten

- We spelen een faciliterende rol en ondersteunende rol bij het promoten van de sport in de gemeente Land van Cuijk.

Acties

Op basis van bestaand beleid, de ontwikkelingen in het sportlandschap, onze ambities en uitgangspunten stellen we voor deze pijler de volgende acties vast voor de periode 2024-2026.

Actie	Toelichting	Wie	Wanneer
Sportprijs organiseren	Tijdens de avond van de sport worden sporters in het zonnetje gezet	• Gemeente • Sportverenigingen • Cultuuraanbieders	Q1 2026
Breed en divers sport- en beweegaanbod blijven ontwikkelen	Sportakkoord	• Gemeente • Bureau Negen	2024-2026

Bijlage: Financiële paragraaf

Kosten	2024	2025	2026
Lokaal sportakkoord	€ 67.497	€ 67.497	€ 51.898
Sjors Sportief	€ 27.400	€ 27.400	€ 27.400
Max Vitaal	€ 6.400	€ 6.400	6.400
Actieflandvancuijk.nl	€ 3.400	€ 3.400	3.400
NEC United	€ 10.246	€ 10.246	10.246
Overig sportakkoord	€ 20.051	€ 20.051	4.452
Bureau NEGEN	€ 395.085	€ 395.085	384.085
Totaal kosten	€ 462.582	€ 462.582	€ 435.983

Middelen	2024	2025	2026
Lokaal sportakkoord	€ 67.497	€ 67.497	€ 51.898
Combinatiefuncties	€ 334.000	€ 334.000	€ 323.000
Sportbeleid	€ 61.085	€ 61.085	€ 61.085
Totaal middelen	€ 462.582	€ 462.582	€ 435.983

LAND
VAN
CUJK